32003E0805

TARYBOS BENDROJI POZICIJA 2003/805/BUSP
2003 m. lapkričio 17 d.
dėl daugiašalių susitarimų masinio naikinimo ginklų ir pristatymo priemonių neplatinimo srityje universalaus taikymo ir sustiprinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdamos į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 15 straipsnį,

kadangi:

(1) Europos Vadovų Taryba Salonikuose nurodė, kad masinio naikinimo ginklų ir pristatymo priemonių platinimas kelia vis didesnę grėsmę tarptautinei taikai ir saugumui; pavojus, kad teroristai įgys chemines, biologines, radiologines arba branduolines medžiagas suteikia šiai grėsmei naują aspektą. Todėl Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad ES kolektyvinės pastangos bus skiriamos, *inter alia*, darbui, kad būtų visuotinai ratifikuotos pagrindinės nusiginklavimo ir neplatinimo sutartys ir susitarimai, ir kad būtų jų laikomasi, ir, prireikus, darbui joms sustiprinti.

(2) Savo veiksmų plane, skirtame įgyvendinti ES strategijos prieš masinio naikinimo ginklų platinimą pagrindinius principus, ES ir jos valstybės narės įsipareigojo politiniu lygiu skatinti, kad būtų visuotinai laikomasi dokumentų, susijusių su masinio naikinimo ginklais ir jų pristatymo priemonėmis.

(3) Šios politikos pakartojimas taptų derybų dėl ES pozicijų tarptautiniuose forumuose kriterijus ir todėl tikslinga suformuluoti šią politiką Tarybos bendrojoje pozicijoje,

PRIĖMĖ ŠIĄ BENDRĄJĄ POZICIJĄ:

1 straipsnis

Šios bendrosios pozicijos tikslai yra šie:

a) skatinti toliau išvardytų daugiašalių susitarimų visuotinį ratifikavimą ir jų laikymąsi ir, jei reikia, sustiprinti jų nuostatas, taip pat ir užtikrinant jų laikymąsi:

i) Sutartis dėl branduolinio ginklo neplatinimo ir Saugumo susitarimai (NPT);

ii) Tarptautinės atominės energijos agentūros Papildomi protokolai (TATENA Papildomi protokolai);

iii) Konvencija dėl cheminių ginklų;

iv) Konvencija dėl bakteriologinių ir toksinių ginklų;

v) Hagos elgesio kodeksas prieš balistinių raketų platinimą;

b) skatinti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties ankstyvą įsigaliojimą.

Šie pagrindiniai dokumentai yra tarptautinės bendruomenės pastangų nusiginklavimo ir neplatinimo link pagrindas, kuris prisideda prie tarptautinio pasitikėjimo, stabilumo ir taikos, taip pat ir prie kovos su terorizmu.

2 straipsnis

Siekdama 1 straipsnyje nustatytų tikslų, ES ir jos valstybės narės turi skirti ypatingą dėmesį būtinybei sustiprinti daugiašalių sutarčių režimo laikymąsi:

— didinant pažeidimų nustatymą, ir

— stiprinant šiuo sutarčių režimu nustatytų įsipareigojimų vykdymą.

Todėl ypatingas dėmesys turi būti skiriamas galiojančių patikros mechanizmų geriausiam panaudojimui ir, jei reikia, papildomų patikros mechanizmų sukūrimui bei JT Saugumo Tarybos, kuri yra visų pirma atsakinga už tarptautinės taikos ir saugumo palaikymą, vaidmeniui stiprinti.

3 straipsnis

ES ir jos valstybės narės turi sutelkti savo diplomatinę veiklą tam, kad būtų siekiama 1 ir 2 straipsniuose nurodytų tikslų, laikydamosi toliau nurodytų modelių.

4 straipsnis

Sutartis dėl branduolinio ginklo neplatinimo (NPT) yra pasaulinio neplatinimo režimo kertinis akmuo ir branduolinio nusiginklavimo siekimo pagrindas, pasak jos VI straipsnio. Svarbiausia yra pasiekti, kad būtų visuotinai laikomasi NPT. Todėl ES turi:

— raginti visas valstybes, kurios dar nėra NPT šalys, besąlygiškai prisijungti prie NPT nebranduolinio ginklo valstybių statusu ir visoms savo branduolinėms priemonėms ir veikloms taikyti TATENA Visuotinę saugumo sistemą,

— skubinti valstybes, kurios dar nepasirašė su TATENA Saugumo susitarimų, vykdyti savo įsipareigojimus pagal NPT III straipsnį ir pasirašyti tokius susitarimus skubos tvarka,

— skatinti visų NPT nustatytų tikslų siekimą,

— remti 2000 m. NPT peržiūros konferencijos baigiamąjį dokumentą ir 1995 m. NPT peržiūros ir išplėtimo konferencijoje priimtus sprendimus bei rezoliuciją,

— skatinti toliau nagrinėti saugumo garantijas,

— skatinti priemones, skirtas užtikrinti, kad būtų veiksmingai pašalintas bet koks įmanomas civilinių branduolinių programų netinkamas panaudojimas kariniams tikslams.

5 straipsnis

ES laiko TATENA Papildomus protokolus sudėtine TATENA Saugumo sistemos dalimi. Keldami sutarties laikymosi standartą ir palengvindami pažeidimų nustatymą, Papildomi protokolai sustiprina NPT. Siekdama skatinti Papildomų protokolų visuotinį priėmimą ir įgyvendinimą, ES turi:

— raginti ES valstybes nares ir prisijungiančias valstybes ratifikuoti Papildomus protokolus kuo anksčiau, iki 2003 m. pabaigos,

— skatinti taip pat elgtis ir kitas regionines organizacijas,

— stengtis, kad Papildomi protokolai ir Saugumo susitarimai taptų TATENA patikros sistemos standartas ir kad Papildomų protokolų būtų laikomasi visuotinai,

— skatinti stiprią politinę ir finansinę paramą TATENA darbui.

6 straipsnis

Konvencija dėl cheminių ginklų yra unikalus nusiginklavimo ir neplatinimo dokumentas, kurio vientisumas ir griežtas taikymas turi būti visiškai užtikrintas. Veiksmingas nacionalinis įgyvendinimas yra būtina veiksmingo Konvencijos taikymo sąlyga. Siekdama sustiprinti Konvenciją, ES turi:

— skatinti valstybes, dar nesilaikančias arba neratifikavusias Konvencijos, nedelsiant tai padaryti,

— skatinti visas valstybes, Konvencijos šalis, nedelsiant priimti būtinas nacionalines įgyvendinimo priemones, taip pat ir baudžiamuosius teisės aktus. Tokios priemonės turi parodyti Konvencijos nuostatų visuotinį pobūdį,

— skubinti suinteresuotas valstybes užtikrinti savo įsipareigojimo sunaikinti cheminius ginklus ir sunaikinti arba pakeisti cheminių ginklų gamybos įmones įvykdymą per Konvencijoje nustatytus laiko limitus,

— siekti, kad cheminių ginklų draudimai būtų paskelbti visuotinai privalomomis tarptautinės teisės normomis.

7 straipsnis

Konvencija dėl bakteriologinių ir toksinių ginklų (BTWC) yra kertinis akmuo kovojant, kad biologinės medžiagos ir toksinai nebūtų naudojami kaip ginklai. ES ir toliau remia BTWC patikros principą.

Siekdama sustiprinti Konvenciją, ES turi:

— dėti konkrečias pastangas, kad įtikintų valstybes, nesilaikančias Konvencijos arba neratifikavusias jos, nedelsiant tai padaryti,

— dirbti, kad nustatytų veiksmingas priemones, skirtas BTWC laikymuisi sustiprinti ir patikrinti,

— dirbti, kad užtikrintų nuo 2003 iki 2005 m. rengtinų metinių susitikimų konkrečius rezultatus ruošiantis 2006 m. Šeštajai peržiūros konferencijai,

— jei reikia, skirti ypatingą dėmesį tam, kad būtų sustiprintos nacionalinės įgyvendinimo priemonės, įskaitant baudžiamuosius teisės aktus ir patogeninių mikroorganizmų ir toksinų kontrolę pagal BTWC,

— siekti, kad biologinių ir toksinių ginklų draudimai būtų paskelbti visuotinai privalomomis tarptautinės teisės normomis.

8 straipsnis

Hagos elgesio kodeksas prieš balistinių raketų platinimą yra svarbi priemonė kovojant su balistinių raketų, galinčių nešti masinio naikinimo ginklus, didėjančiu platinimu. Kodeksas nustato pagrindinius principus ten, kur prieš tai nebuvo jokių, ir yra esminis žingsnis įmanomo daugiašalio susitarimo, skirto užkirsti kelią balistinių raketų platinimui, link. ES turi:

— įtikinti kuo daugiau valstybių, ypač turinčių balistines raketas, prisijungti prie šio kodekso,

— bendradarbiauti su kitomis pasirašančiomis valstybėmis, kad išplėtotų ir įgyvendintų šį Kodeksą, ypač Kodekse nustatytas pasitikėjimo didinimo priemones,

— jei įmanoma ir reikia, skatinti glaudesnį Kodekso ir JT sistemos ryšį.

9 straipsnis

ES skatins greitą Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties įsigaliojimą pagal 2003 m. liepos 21 d. Tarybos sprendime 2003/567/BUSP, įgyvendinančiame Bendrąją poziciją 1999/533/BUSP dėl Europos Sąjungos įnašo skatinant greitą Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties (VBBUS) įsigaliojimą [1], nustatytas sąlygas.

10 straipsnis

Ši bendroji pozicija įsigalioja jos priėmimo dieną.

11 straipsnis

Ši bendroji pozicija skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 2003 m. lapkričio 17 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

F. FRATTINI

[1] OL L 192, 2003 7 31, p. 53.